

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Mazik

Protokolant: Dorota Baron

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 r. w Tarnowskich Górach

na rozprawie sprawy prowadzonej

z powództwa małoletniej J. T. zastępowanej przez przedstawicielkę ustawową P. K. (K.)

przeciwko G. T.

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego G. T. (T.) tytułem alimentów na rzecz małoletniej powódki J. T. 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca, począwszy od 22 października 2015 roku, płatne do rąk przedstawicielki ustawowej P. K. (K.), w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 25 listopada 2013 roku w sprawie o sygn. III RC 506/13;
- 2) w pozostałej części oddala powództwo;
- 3) odstępuje od obciążania stron kosztami;
- 4) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 81/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 lutego 2015r. P. K. - przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki J. T. wniosła o podwyższenie alimentów na jej rzecz z kwoty 300 złotych do kwoty 500 złotych miesięcznie, od pozwanego G. T..

W uzasadnieniu pozwu podała, iż wyrokiem z dnia 25 listopada 2013r. w sprawie o sygn. akt: III RC 506/13 Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej powódki J. T. w wysokości 300 zł. Zdaniem przedstawicielki ustawowej zmieniła się sytuacja małoletniej, gdyż rozpoczęła naukę w szkole podstawowej, co spowodowało wzrost kosztów jej utrzymania. Jak wskazywała matka, obecnie nie pracuje, wobec czego jest zmuszona korzystać z pomocy społecznej, aby utrzymać siebie i córkę. Ojciec małoletniej nie interesuje się dzieckiem, nie kupuje jej prezentów, a gdy spotka córkę na ulicy, to mija ją jak obcą osobę. **(k. 2-2verte).**

Na rozprawie w dniu 22 października 2015r. ostatecznie sprecyzowała żądanie i wniosła o podwyższenie alimentów do kwoty 500 zł miesięcznie, płatnych do 10-go każdego miesiąca, poczynając od daty wydania wyroku w sprawie. **(k. 46)**

Pozwany na rozprawie w dniu 22 października 2015r. wniósł o oddalenie powództwa w całości, twierdząc, że alimenty nawet w dotychczasowej wysokości (300 zł) są dla niego za wysokie. Ostatecznie stwierdził, że w przypadku ugody

mógłby się zgodzić na alimenty w wysokości 350 zł, na co przedstawicielka ustawowa nie wyraziła zgody. (k. 46 verte).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka J. T. jest dzieckiem pochodzącym z nieformalnego związku (...) z pozwanym G. T..

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 25 listopada 2013r. w sprawie sygn. akt III RC 506/13 zasądono od pozwanego na rzecz małoletniej, do rąk jej matki alimenty w wysokości 300 zł miesięcznie, płatne do dnia 10 -go każdego miesiąca,

W dacie wyroku zasądzającego alimenty w kwocie 300 zł :

Małoletnia J. T. - miała 3 lata, uczęszczała do przedszkola (opłata 80 zł), wychowywała ją matka, pomagał jej pozwany, w okresach, gdy mieszkali razem.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej – P. K. miała 19 lat, nigdzie nie pracowała, kończyła gimnazjum w szkole specjalnej oraz zajmowała się córką. Mieszkała wraz z dzieckiem u swojego partnera – pozwanego, który ponosił wszelkie opłaty związane z mieszkaniem. Zdarzało się, że również „pomieszkiwała” u swojej mamy w jej mieszkaniu komunalnym, będąc wtedy na jej utrzymaniu. P. K. otrzymywała wówczas alimenty na swoją rzecz od ojca – 400 zł oraz zasiłek rodzinny na dziecko w wysokości 46 zł oraz zasiłki celowe z pomocy społecznej – 100-200 zł miesięcznie. Matka przedstawicielki ustawowej (babcia macierzysta małoletniej) pracowała jako sortownik śmieci, zarabiała „najniższą krajową”.

Pozwany- G. T. wówczas miał 30 lat, mieszkał w P., okresowo z P. K. i ich wspólnym dzieckiem. Ponościł wszelkie koszty związane z mieszkaniem (czynsz 280 zł, opłata za energię 150 zł, gaz – 50 zł), opłacał też przedszkole córki (80 zł) oraz spłacał kredyt wzięty na remont wspólnego mieszkania – rata 600 zł miesięcznie, na dojazd do pracy wydawał 180 zł miesięcznie, wpłacał również składkę na ubezpieczenie – 48 zł miesięcznie. Pozwany leczył się psychiatrycznie, gdyż w 2006r. zdiagnozowano u niego schizofrenię. P. jako kontroler jakości, zarabiał 1400-2100 zł miesięcznie.

W dacie zamknięcia niniejszej rozprawy :

Małoletnia J. T. ma 6 lat, jest uczennicą I klasy szkoły podstawowej. Jest dzieckiem zdrowym, jednakże ma problemy psychologiczne związane z nieobecnością ojca, do którego jest bardzo przywiązana, uczęszcza z matką na terapię do psychologa (w ramach świadczeń NFZ).

Przedstawicielka ustawowa małoletniej – P. K. ma 21 lat, mieszka w P. wraz z córką w samodzielnym mieszkaniu komunalnym. Wcześniej (do września 2015r.) mieszkała w mieszkaniu swojej matki, piętro niżej, wtedy dokładała matce do budżetu domowego 200 zł. Przedstawicielka ustawowa nie pracuje, jest zarejestrowana w PUP, nie pracuje również dorywczo. Uczy się w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w systemie weekendowym. Jej dochody to: alimenty, które otrzymuje na siebie od swojego ojca – 400 zł, alimenty na córkę J. – 300 zł, zasiłek rodzinny na dziecko- 105 zł. Otrzymuje również pomoc z opieki społecznej – zasiłki celowe 100-200 zł. Małoletnia J. dostaje darmowe obiady w szkole. Aktualne wydatki matki to: opłata z tytułu czynszu (150 zł) opłata za energię – 120 zł. Matka dziecka musiała też pokryć koszty związane z uczęszczaniem małoletniej do szkoły: koszty wyprawki z podręcznikami – 500 zł, ubezpieczenie – 33 zł, koszty wyjść do kina, teatryku itp. – od 5-20 zł. W grudniu małoletnia ma jechać na wycieczkę – koszt 50 zł

Pozwany G. T., ma 32 lata, mieszka sam w P. w tym samym mieszkaniu, co w 2013r. Koszty utrzymania mieszkania wynoszą: czynsz – 250 zł, opłata za energię – 100 zł miesięcznie, opłata za wodę wliczona jest w czynsz, opłata za gaz – 60 zł, dodatkowe koszty to : wydatki na leki – 20 zł miesięcznie, telefon – doładowanie – 30 zł, 20 zł (powinien wpłacać 120 zł) - spłata pożyczki w (...) (pożyczkę wziął na zakup żywności) oraz spłata kredytu wziętego na remont mieszkania – 408 zł. Pozwany nadal leczy się na schizofrenię. Ze względu na narastające problemy ze zdrowiem i przebywanie na zwolnieniach lekarskich, pozwanemu, w styczniu 2015r. nie przedłużono umowy o

pracę na stanowisku kontrolera jakości w firmie (...). Od tej pory zaczęły się jego problemy finansowe. Przez cztery miesiące był zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy. Następnie znalazł kolejną pracę, ale pracował tylko 3 tygodnie, gdyż przez kolejne 2 miesiące przebywał na oddziale psychiatrycznym, wskutek czego stracił tę pracę. Od 09 września 2015r. pozwany podjął pracę w firmie (...) Sp. z o.o w B.-Ł. – z siedzibą w L.. Jest to zakład pracy chronionej. Był tam zatrudniony jako ochroniarz na okres próbny 1 miesiąca, który się skończył 09 października 2015r., więc obecnie pracuje bez umowy. Pracodawca obiecał mu kolejną umowę, niewykluczone, że ta umowa będzie tylko do grudnia 2015r., a później ze względu na zmianę chronionego obiektu, pozwany albo będzie musiał się przenieść do miejsca położenia chronionego obiektu (które czasami jest odległe od miejsca zamieszkania pracowników i siedziby firmy), albo będzie bezrobotny. Pozwany ostatnio zarobił w tej pracy 880 zł. Ze względu na znaczny spadek dochodów, nie jest w stanie regularnie opłacać wszystkich płatności: ma więc zaległość w opłatach za telefon, zaległości z tytułu niespłaconej (w pełnej wysokości rat) pożyczki. Pozwanemu pomaga jego siostra, która kupuje mu żywność, gdyż nie stać go na zakup jedzenia. G. T. nie dostaje żadnego zasiłku ani renty. Z pewnością dodatkowym utrudnieniem dla pozwanego w poszukiwaniu lepszej pracy jest to, że pozwany cierpi na wadę wymowy (jąka się), co Sąd miał możliwość stwierdzić w czasie trwania rozprawy i przesłuchiwania pozwanego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów:

akt III RC 506/13 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, zaświadczenia szkoły k.18, paragonów za zakup przyborów szkolnych k. 29-31, rachunku za zakup podręczników k 32, zaświadczenia o uczęszczaniu do zerówki k. 33, decyzji PUP k.34, rachunku za telefon pozwanego k. 35, przelewu wypłaty k.36, raty pożyczki k.37, rachunku za energię k.38-40, opłaty za czynsz k.41, zaświadczenia z firmy (...) k.42, umowy na okres próbny k.43, faktury za czynsz k. 44, karty leczenia szpitalnego k.45, zeznań przedstawicielki ustawowej P. K. k.19 verte, 47, zeznań pozwanego G. T. k. 47-47 verte.

Wskazany materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodny i przekonujący. Nie sposób odmówić mu logiki i spójności. Prawdziwość wskazanych wyżej dokumentów nie budzi wątpliwości. Zgodne ze sobą, nie kwestionowane przez strony dowody dały Sądowi możliwość poczynienia ustaleń odpowiadających, zdaniem Sądu, rzeczywistemu stanowi sprawy. Sąd dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w toku postępowania stron, jako że pozostają to w zgodzie z pozostałymi, wiarygodnymi dowodami. Pozostałe twierdzenia zeznających, określające ich sytuację materialną i osobistą korespondują z ujawnionymi w procesie dowodami z dokumentów.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo należało uwzględnić w części. Sąd uwzględnił zatem roszczenie małoletniej w części i zasądził od pozwanego tytułem alimentów na rzecz małoletniej J. T. kwotę 350 złotych miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10-każdego miesiąca, począwszy od daty wyroku tj. od 22 października 2015r., do rąk przedstawicielki ustawowej – P. K., w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 25 listopada 2013r. w sprawie o sygn. akt: III RC 506/13. W pozostałej części Sąd powództwo oddalił oraz odstąpił od obciążania stron kosztami postępowania.

Nie kwestionowana w sprawie była sama podstawa istnienia obowiązku alimentacyjnego pozwanego.

Powództwo z art. 138 krio wchodzi w grę w przypadku zmiany okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (art. 133 i art. 135 krio).

W myśl art. 138 krio, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Chodzi tu o te "stosunki", które zgodnie z art. 133 § 1 i art. 135 krio stanowiły podstawę ustalenia, że dziecko znajduje się w sytuacji uprawniającej je do żądania alimentów od rodziców i to w przyjętej w wyroku wysokości. Co do pierwszej z tych okoliczności przesłankę stanowi niemożność samodzielnego utrzymania się przez dziecko i brak dochodów z jego majątku wystarczających na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Określenie wysokości alimentów od każdego z rodziców na rzecz dziecka stanowi wypadkową usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz wkładu osobistych starań rodzica o utrzymanie i wychowanie dziecka. Zmiana tych stosunków może uzasadniać odpowiednią zmianę orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Wynika z tego, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 krio wymaga, po pierwsze, porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu, po drugie zaś oznacza, że upływ czasu, jaki nastąpił od daty ostatniego wyroku alimentacyjnego do daty orzekania o podwyższeniu alimentów sam w sobie nie może jeszcze przemawiać za zasadnością powództwa; na stronie ciąży wówczas obowiązek wykazania, że zmiany takie nastąpiły stosownie do ogólnej reguły dowodowej (art. 6 kc).

Zważywszy na upływ czasu (dwa lata) oraz fakt, że małaletnia J. T. nie chodzi już do przedszkola tylko do I klasy szkoły podstawowej, z pewnością wzrosły koszty jej utrzymania. Dziewczynka nie tylko podjęła naukę w szkole, ale również uczestniczy w imprezach organizowanych przez szkołę typu: wycieczki, wyjścia do kina, teatru itp., co również generuje koszty. Poza tym dzieci w wieku szkolnym gwałtownie rosną, co wiąże się z wymianą odzieży, obuwia itp.

Tak więc, małaletnia powódka wymaga zaspokojenia potrzeb fizycznych, ale także psychicznych w większym zakresie. Sytuacja życiowa i finansowa matki małaletniej nie zmieniła w znaczący sposób, nadal nie pracuje, a jej dochód to alimenty na nią samą (400 zł) alimenty na J. (300 zł) zasiłek rodzinny na córkę (105 zł) oraz zasiłki celowe z pomocy społecznej (100-200zł). Obecnie mieszka sama w swoim mieszkaniu (od miesiąca), koszty określiła na 270 zł miesięcznie (czynsz i energia elektryczna). Matka dziecka pomimo, że uczy się w trybie weekendowym w szkole wieczorowej, a więc ma wolny cały tydzień, nie pracuje nawet dorywczo.

Zmieniła się (na gorsze) natomiast sytuacja finansowa pozwanego. G. T. z powodu problemów zdrowotnych stracił dotychczasową, dobrze płatną pracę na stanowisku kontrolera jakości w firmie (...). Objawy choroby psychicznej w ostatnim okresie nasiliły się, co uniemożliwia znalezienie lepszego (lepiej płatnego) lub na podobnym, dotychczasowym poziomie zatrudnienia. Pozwany popadł w długi, jest zmuszony korzystać z pomocy swojej siostry, która kupuje mu jedzenie, na zakup którego go nie stać życiu. Sąd mając to na uwadze podwyższył alimenty jedynie o 50 zł, zasądając alimenty w wysokości 350 zł . (do takiej wysokości pozwany uznał powództwo, w przypadku ugody), w miejsce dotychczasowych 300 zł

Sąd zważył zatem, iż na obecnym etapie życia małaletniej J. usprawiedliwione potrzeby dziecka należy oceniać na kwotę 700 złotych miesięcznie, co na każdego z rodziców nakłada obowiązek łożenia kwot po 350 zł miesięcznie. Kwota taka powinna zdaniem Sądu pozwolić na pokrycie wszelkich usprawiedliwionych potrzeb małaletniej, związanych zarówno z jej leczeniem, jej potrzebami fizycznymi jak i intelektualnymi, jak również powinna pozwolić na pokrycie wydatków związanych z edukacją dziecka, rozwijaniem zainteresowań itp.

Sąd ma świadomość, że zasądzona od pozwanego kwota alimentów w wysokości 350 złotych miesięcznie, wobec ustalonej dotychczas kwoty 300 zł, jest kwotą minimalną. Sąd wziął jednak pod uwagę, zgodnie z treścią art. 135 § 1 krio możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego, które to w pełni korespondują z wysokością zasądzonych alimentów.

Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 1 krio zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Nie można bowiem pojęcia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych do alimentacji odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności i obie przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustalaniu przez sąd wysokości alimentów (orz. SN z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15). Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba

zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Pozwany jako osoba zobowiązana do świadczenia alimentów nie może uchylać się od tego obowiązku na tej podstawie, że jego wykonywanie stanowiłoby dla pozwanego nadmierny ciężar. Jest bowiem obowiązany podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami, a małoletnie dzieci mają w zasadzie prawo do utrzymania na takim poziomie, na jakim żyją rodzice (orz. SN z dnia 5 stycznia 1956r. III CR 919/55 OSNCK 195/3/740. Jednakże Sąd ma świadomość, że pozwany choruje psychicznie i w zależności od stanu zdrowia jego możliwości zarobkowe zmieniają się, w ostatnim okresie zdecydowanie na gorsze.

Ustalając wysokość alimentów Sąd wziął również pod uwagę treść art. 133 § 1 krio, zgodnie z którym rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Dlatego też Sąd pamiętając, iż oboje rodzice są zobowiązani do partycypowania w utrzymaniu małoletnich dzieci uznał, iż alimenty w kwocie 350 złotych miesięcznie uiszczane przez ojca małoletniej powódki oraz taka sama kwota przekazywana przez matkę na utrzymanie dziecka pozwoli na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z uwagi na to, że małoletnia powódka jest wychowywana osobiście przez jej matkę, a ojciec dziecka nie pomaga jej w tym, Sąd zgodnie z art. 135 § 2 krio przyjął, iż spełnia ona swój obowiązek alimentacyjny także poprzez osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie. Nie mniej, zdaniem Sądu matka dziecka powinna bardziej energicznie poszukiwać pracy i podjąć zatrudnienie (choćby na 1/2 etatu w czasie, gdy dziecko przebywa w szkole) tak, aby uzupełnić budżet domowy w dodatkowe środki finansowe, tym bardziej, że na pomoc ojca dziecka, z powodu jego choroby, nie może tak do końca liczyć.

Podstawę prawną orzeczenia stanowią przepisy art. 138, 133 § 1 i 135 krio.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 102 kpc. Wyrokowi w punkcie pierwszym nadano rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.